

Није добро и није демократски када власт скрива истину од народа. Али је апсолутна катастрофа и наговештај блиске пропасти онда када власт чињенице и истину почне да скрива и од саме себе. Нагледали смо се тога већ тамо крајем деведесетих, али као да поново упадамо у ту спиралу обмане и самобмане.

Добар је био последњи наступ министра Јеремића у Савету безбедности. Дипломатским речником, али врло одлучно министар је критиковао извештај Генералног секретара и отворено говорио о притисцима који се врше не само на земље које до сада још нису признале Косово, него и на Међународни суд правде који би ових месеци коначно требало да донесе пресуду, односно „саветодавно мишљење“ поводом једностраног проглашења независности српске покрајине.

Државна телевизија је тај наступ преносила, али је, по већ устаљеној пракси, пренос прекинут одмах након што је министар завршио своје излагање. Тако је по ко зна који пут српска јавност остала ускраћена за информацију о томе шта су говорили остали – на пример, представник косовских институција – а посебно шта су и како су говорили амбасадори водећих западних земаља, САД, Британије и Француске. Добро, не мора све да иде уживо. Али, не. У српским медијима који умеју данима да се баве контроверзама поводом геј-параде, трагичним крајем једне естрадне везе, љубавним јадима и примитивизмима учесника „Фарме“, или случајем несрећне керуше „Миле“, није се нашао ни један једини прилог, текст, или шири извештај о томе како се наши западни пријатељи односе према више него стидљивим настојањима српских власти на очувању територијалног интегритета – или макар свог и државног образа.

Очигледно неко опет хоће да народ/грађане/себе поштеди од лоших вести. А поменути говори су били оштри, груби, чак претећи. Није ту било ни помена од „изоловања разлика“, слагања да се не слажемо“ и сличних досетки наше, колико агилне, толико наивне дипломатије. Изгледа да су ове досетке прихватљиве само за домаћу, унутрашњу употребу. Односно, за умиривање и анестетизовање домаћег јавног мњења. Да ли је, на пример, министар Јеремић покушао да својим западним колегама објасни да, сходно доктрини о „изоловању разлика“, не треба да се љуте због нашег отпора косовској независности и да нас, независно од тога, подрже у што што бржем пријему у ЕУ? И шта мислите да би му одговорили и помислили да је тако нешто покушао? Укратко, и даље нас претежно третирају као непријатеље, и то поражене непријатеље, којима се евентуално, "великодушно" може допустити да своју капитулацију мање или више успешно шминкају пред сопственом јавношћу.

Од нешто мањег значаја, али је на сличан начин индикативна и такође помало затурена вест да је приликом сусрета са Хашимом Тачијем турски премијер Ердоган изјавио да ће Турска „учинити све што је могуће“ да подржи Косово у лобирању за признање независности и да је у том смислу већ „разговарао са званичницима Азербејџана, Катара, Сирије, Либије и Грчке“. А наш министар и председник су за последњих годину дана са својим турским колегама, Давутоглуом и Гулом, одиграли барем десетак дипломатских „тројки“, или како се већ зове оно насмејано тројно сликање са међусобно испреплетеним рукама.

Додуше, ако нам је за извесну утеху, при одласку на пут за Турску Тачи је, изгледа, доживео да га међународна полиција на приштинском аеродрому третира и претреса као последњег локалног шверцера, али то је већ његов проблем, као и политичког ентитета којем он „премијер“.

Између та три догађаја смештена је данашња српска спољнополитичка реалност. Можемо се тешити овим последњим, али не смемо затварати очи пред свим осталим. А поготово се не смемо уљуљкивати бајкама о „регионалном лидерству“ и зарад тог виртуелног „лидерског“ статуса чинити ствари од којих дугорочно можемо имати само више штете него користи. (Сетимо се само Еулекса, Декларације о Сребреници коју нам, наводно, нико није тражио, политичког васкрснућа Хариса Силајџића и увођење Турске као посредника у српско-бошњачком дијалогу.)

Шта је било са, својевремено, диљем „западног Балкана“, а посебно у српским евро-крugовима слављеном „атинском декларацијом“ која је, како рекоше тада, „широм отворила перспективу за пријем земаља западног Балкана“? И шта ће бити са овим предстојећим сарајевским самитом „ЕУ-западни Балкан“? Ништа. Отвориће нам, још једном, „перспективу за пуноправно чланство“, поменути „пуну сарадњу“ са Хашким трибуналом, препоручити да негујемо добросуседске односе...

Чак и када би било нешто више од шаргарепе на грани за умиривање балканских атавизама и евентуалних српских аспирација, то чланство, овде и сада (пре двадесет година о томе је могло да се размишља и овако и онако), дакле, то чланство, чак и када би било реална и догледна ствар – а није ни догледно ни реално – апсолутно није вредно свих ових државних и националних понижења која смо током последњих десет година прошли, ни једне стопе проклетијске врлети и ни једне косовске светиње. А поготово ни једног јединог новог уступка, ни једне нове изгубљене надлежности

Републике Српске, ни једне нове приватизације преосталих националних ресурса. Нема тамо за нас ни политичких ни економских бенефита, и много више бисмо чак и економски могли профитирати као нека врста економске енклаве у ЕУ окружењу.

У политици, као и у животу, постоје тренуци тешких одлука, мучни и неизвесни избори у потрази за мањим злом. Али на срећу овај није такав. Не може бити тежак избор између нечега и ничега. Зато, ако већ није касно, предлажем хитно ретерирање и „меко приземљење“ наших бесмислено разбуктаних „еу-ропских“ снова и систематски рад на осмишљавању реалне алтернативе. А са ЕУ, колика и каква год буде – добросуседски односи, „привилеговано партнерство“, сарадња на питањима од обостраног интереса. Тачка.